

**Kvar kan vi får hjelp til å ta vare
på verneverdige bygg?**

Teams 1.mars 2021

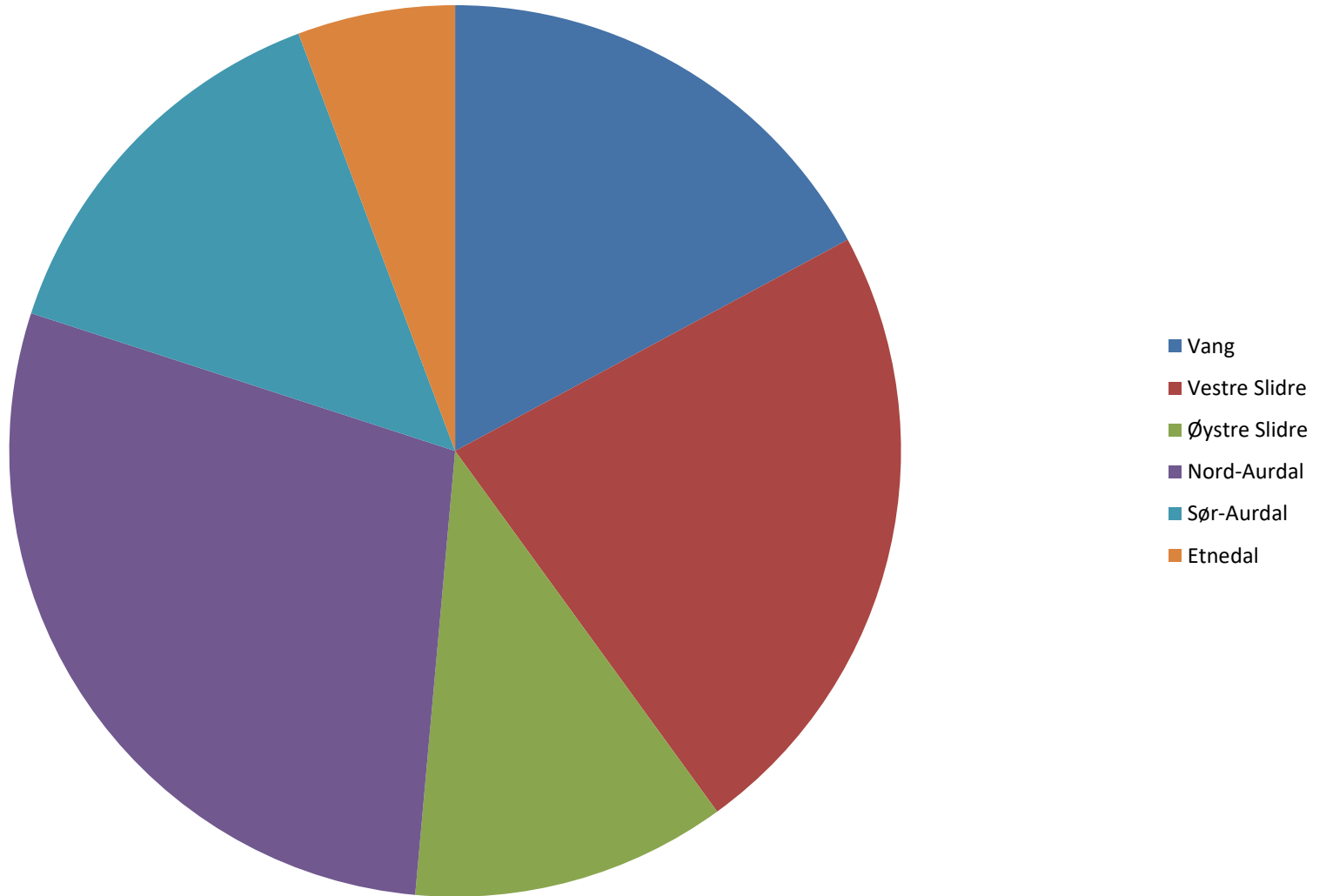
VALDRES

skjerper sansane

Hvor kan vi få hjelp?

- Kommunen er 1. hånds linjen for **restaureringstiltak**. Landbruksavdelingen administrerer SMIL-ordningen (Spesielle miljøtiltak i landbruket). Ta kontakt med landbrukskontoret – **og de loser deg videre til**
- Andre:
  - ✓ Musea – Innlandet (Oppland) har bygningsvern-rådgivere som kan vurdere tilstand og tiltak
  - ✓ Norsk Kulturminnefond
  - ✓ Fylkeskommunen, kulturavsseksjonen (freda bygg)
  - ✓ Riksantikvar (freda bygg)
  - ✓ I Valdres kan også den regionale kulturrådgivene veilede i søknadsprosessen

Kommunevis fordeling støtte til restaureringstiltak fra Norsk Kulturminnefond I perioden 2006-2011

Hva trenger jeg for å søke

- Litt ulikt, alt etter hvem du søker men du trenger som regel

- Tilstandsvurdering/dokumentasjon
- Budsjett fra håndverker (husk å skille arbeid og material)

Hvor vi kan søke kommer an på

1. hva slags bygg/kulturminne vi har (er det kulturlandskap, akvedukt, steinmur eller bygning)
2. status på bygget/kulturminnet – (er det freda, verneverdig, er det underlagt spesielle hensyn eller *SEFRAK-registrert* – og *kva er forskjellen?*)
3. hva vi ønsker å gjøre
4. hvordan vi vil bruke det i etterkant – for mange bidragsyttere er det et poeng at tiltaket gir noe tilbake til felleskapet

Kulturminneplaner/Temaplaner

De offentlige prioriterer minner som er i kulturminneplaner

Temaplan for kulturminne i

Nord-Aurdal

Vedteke 04.02.2021

DEL 3 HISTORIE OG BAKGRUNN I NORD-AURDAL.....	
Historia i Nord-Aurdal	
PROESSEN I NORD-AURDAL.....	
Tidlegare kartfesta registreringar i Nord-Aurdal.....	
Definerte kulturminnegrupper.....	
Stølsdrift	
Ferdsliehistorie.....	
Handel og tettstader	
Reiseliv.....	
Kyrkjehistorie og kyrkjestader.....	
Vassdragsindustri	
Krigsminne.....	
DEL 4 PRIORITERTE LOKALITETAR I NORD-AURDAL	
1 Gamle Fagernes	
2 Aurdalsbyen.....	
3 Frydenlund.....	
4 GAMLE LEIRA	
5 Ulnes mellomalderkyrkje.....	
6 Stølsvidda	
7 Kongevegen	
8 Tungtvassruta	
9 Valdresbanen.....	
10 Faslefoss	
11 Listeførte kyrkjer	
12 Varslingsvardane på Ryeberget og Vardeberget.....	
13 Tapptjedndalen og Skreolægeret	
14 Aabjora Mølle.....	
15 Aurdal hjelpefengsel.....	
16 Solabu	
17 Døvre skule	
18 Kyrkjesletta.....	
19 Kulturlandskapet på Dalen - et pilotprosjekt for verdiskaping i stølsområde.....	

Mange instanser prioriterer kulturminner som er definert i kulturminneplaner

Forskjell på freda, verna og verneverdig bygg

- Automatisk freda: Bygninger fra middelalderen, det vil si før 1537, er automatisk fredet. I tillegg kan stående bygninger fra perioden 1537-1650 erklæres fredet, og samiske bygninger som er eldre enn 100 år er automatisk fredet.

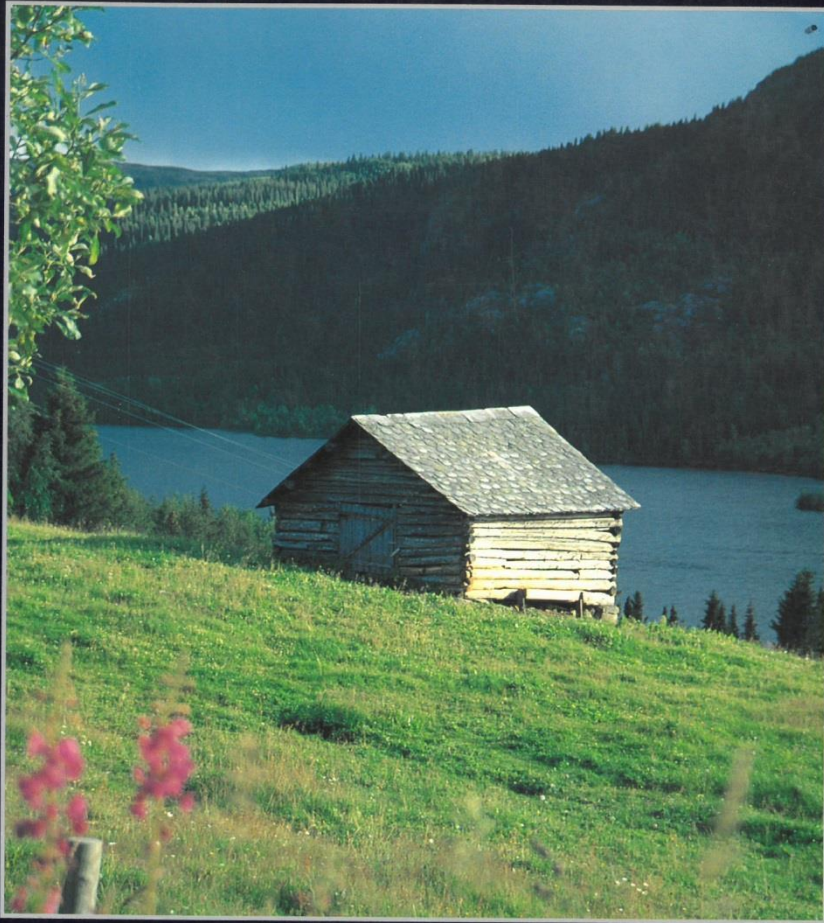

- Vedtaksfreda: Freda med kulturminneloven § 15 eller ved forskrift etter § 22a for statlige byggverk og anlegg m.v.

- Verna bygg: Ved annet lovverk som PBL, kirkeloven, naturmangfoldloven ol.
- Verneverdig/bevaringsverdig: Har gjennomgått en kulturhistorisk vurdering og er identifisert som verneverdig. Betegnelsene verneverdig og bevaringsverdig betyr det samme og brukes om hverandre.
- SEFRAK-bygg – bygninger fra før 1900 som er registrert i SEFRAK-registeret
- Bygget kan også ligge i område med spesielle restriksjoner, statsalmenning, hensynsone kulturmiljø

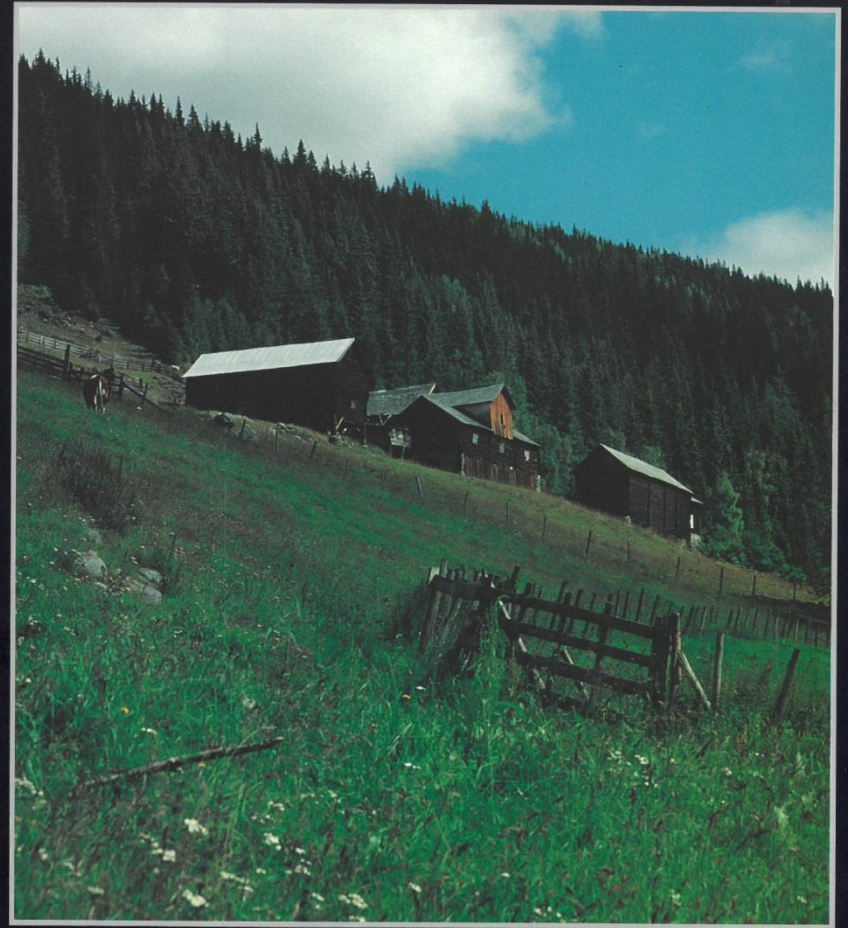

GAMAL BYGGJESKIKK I ETNEDAL

RAPPORT FRÅ REGISTRERINGA AV HUS BYGDE FØR 1900

Ragnhild Dietrichson

GAMAL BYGGJESKIKK I VESTRE SLIDRE

RAPPORT FRÅ REGISTRERINGA AV HUS BYGDE FØR 1900

Ragnhild Dietrichson

LISTE OVER HUS REGISTRERT I NORD-AURDAL

REGISTRINGSOBJEKT ORDNA ETTER MATRIKKELEN

Alle bygningene som er registrerte, skal vera registrerte med gards- og bruksnummer. Somme vantar likevel matrikelnummer. Desse står oppførde på eiga liste sist. Først under overskrifta er husa på garden oppførde. Under står husa på stolen.

1/1 ØVRE MEISDALEN
12-13 STABBUR

1/2 MEISDALEN

12-16 BYGNING
12-17 STABBUR
12-18 VEDSKJUL
12-19 STALL
12-20 LÅVE/STALL
12-21 STEINFJØS
12-22 LÅVE
12-23 HØYLØE/SMIE
12-24 UTLØE

GRØSLIE

13-40 STALL ?
13-41 FJØS
13-42 SEL

1/4 NUSTAD

12-26 STOGO
12-27 STABBUR
12-28 SKÅLE
12-29 LÅVE

NUSTADHAUGSTØLEN

13-20 LØO
13-21 SEL
13-22 SEL

1/5 MEISDALSHAGIN

12-25 VÅNINGSHUS

1/6 ENGE

12-14 GAMLESTOGO
12-15 STABBUR

DEKKATN

12-125 SEL
12-126 RUIN ETTER FJØS
12-127 RUIN ETTER LØO

1/8

JORDISSTØLEN, GRØSLIE
13-28 SEL
13-33 FJØS

1/10

VANNBERGSTØLEN
13-34 LØO
13-35 SETERBU OG LØO
13-36 FJØS
13-37 SEL

2/1 LJØSENG

12-51 KÅRSTUE
12-52 FJØS
12-53 BUE
12-54 GAMLESTOGO
12-55 STABBUR
12-56 SMIE

LJØSENGSTØLEN

12-31 SEL
12-32 FJØS

ETNSENN

13-116 SEL

2/2 KASSET

12-30 SOMMARFJØS

SKØRRVASSTØLEN, DALEN

13-29 FJØS
13-77 SEL

2/2 LJØSENGHAUGEN

12-40 LIVAURSTOGO
12-41 BUE

2/6

LJØSENSTØLEN
13-23 FJØS
13-24 SEL

3/1 NØRRE HØLDAL

12-58 VÅNINGSHUS
12-59 STABBUR
12-60 STEINFJØS

3/2

SKOGALEGRET
13-175 FJØS
13-176 LÅVE

3/3 og 24 BRØTIN

12-36 VESLESTOGO
12-37 VÅNINGSHUS
12-38 STEINFJØS
12-39 BUE

3/4 NERRE ØYDGAREN

12-186 VÅNINGSHUS
12-187 STABBUR
12-188 LÅVE

BAUSTIN

13-105 LÅVE

3/5

ØYDGARDEN, RØSSJØEN
13-164 BU

3/7 SØRRE HAUGEN

12-47 STOGO
12-48 STABBUR

HELLESET

13-138 FJØS
13-139 SEL

3/9 NERRE HØLDAL

12-61 VÅNINGSHUS
12-62 STABBUR
12-63 UTLØE

HØLDALSSTØLEN, GRØSLIE
13-44 LÅVE

3/10 SØRRE HØLDAL

SLØAØYE
13-112 FJØS
13-113 FJØS
13-114 LØO ?
13-115 LØO

3/10 og 14 ØYDGARDEN

12-64 UTLØE
12-65 VÅNINGSHUS
12-66 STABBUR
12-67 BU
12-68 FJØS
12-69 LÅVE
12-70 GML. SMIE (?)

3/12 og 24 BAKKATN

12-42 GAMLESTOGO
12-43 STABBUR
12-44 VÅNINGSHUS

BAUSTIN

13-101 SEL

13/14

GRØSLIE
13-38 LØO

3/17 TOBAKKSBRØTIN

12-71 STABBUR

DALASTØLEN

12-33 RUIN ETTER GAMLESELET,
12-34 RUIN ETTER FJØS
12-35 RUIN ETTER LØO

3/18 SØRE DALEN
12-216 STABBUR

DALASTØLATN

13-54 FJØS
13-55 SEL

3/19 BJØRNSHAGIN

12-46 STABBURET

3/23

BAKKESTØLEN
13-27 SEL

3/25 NØRRE HAUGEN (HOLDAL)

12-45 GML. VÅNINGSHUS

3/25 SØRRE HAUGEN

12-49 RUIN ETTER LÅVE

HØLDALSTØLEN

12-112 SEL

3/28

MYRVANG
13-48 SEL

3/37

GRØSLIE
13-45 HYTTE

3/40 ? NERRE KINNATN

12-50 RUIN ETTER LØO

3/40 ØVRE KINNATN

12-74 UTLØE

SVARTHAMAR

13-127 SEL

3/44 NØRRE DALEN

12-169 VÅNINGSHUS
12-170 UTHUS
12-171 BU

DALASTØLATN

13-56 SEL
13-57 FJØS
13-58 LØO

3/47

GRØSLIE
13-46 STABBUR
13-47 BU

3/53

BAUSTIN
13-100 FJØS

3/138 TOBAKKSBRØTIN

12-72 GAMLESTOGO

4/1 NØRRE TON

12-175 VÅNINGSHUS
12-176 STABBUR
12-177 SAUFJØS

12-178 VOGNSKJUL
12-212 STALL
12-213 LÅVEN

4/2 SØRRE TON

12-179 LÅVE

4/3 TONSBRØTIN

12-168 GAMLESTOGO

TOBRØTASTØLEN, GRØSLIE

13-11 LØO
13-12 FJØS
13-43 SEL

4/5 ELSEBERG

12-8 VÅNINGSHUS
12-9 STABBUR
12-10 FJØS
12-11 LÅVE

4/20

GRØSLIE
13-63 BU
13-64 SEL

5/1

NØRRE KØLASET
12-113 SEL
12-114 FJØS
12-115 LØO

5/3 KLETTO

12-122 VÅNINGSHUS
12-123 STABBUR
12-124 STEINFJØS

KØLASET

12-116 FJØS

ETNSENN

13-119 LÅVE

5/4 MARKE

NISEHALLE
13-106 FJØS

5/10 ?

BAUSTIN
13-102 FJØS
13-103 LÅVE

5/11 NERRE BONDLI

12-57 KÅRSTUE

5/13 SØRE BONDLI

12-128 STABBUR

5/14 ?

SKARSTØLEN
13-107 SEL
13-108 FJØS
13-109 LÅVE

5/15 ØLDAR'N (ØLDERDALEN)

12-194 STABBUR

5/41

GARLUSTØLEN, GRØSLIE
13-25 SEL
13-26 LØO

6/3 ØVREJØRDET

12-152 VÅNINGSHUS

JORDISSTØLEN, GRØSLIE

13-32 LØO

6/1 BONDLI

ETNSENN
13-117 KVILEBU
13-118 LÅVE
13-124 FJØS

6/4 KØLSBREKKE

12-149 BUSTADHUS, SOLBAKKEN
12-150 UTHUS
12-151 ELDHUS (?)

ETNSENN

13-120 KVILEBU
13-121 LÅVE
13-122 SEL
13-123 FJØS

7/1 BRATTVØL

RØSSJØEN
13-166 FJØS
13-167 SEL

7/3 ØVRE BRATTVØL

12-120 VÅNINGSHUS
12-121 STABBUR

RØSSJØEN

13-165 SEL

7/12

KVEHAUGSTØLEN, GRØSLIE
13-14 LÅVE

9/1 SKRAUTVØL

12-117 VÅNINGSHUS
12-118 GAMAL BU
12-119 BU

SVARTHAMAR

13-128 LÅVE
13-129 STOGO FLYTTFRÅ
SKRATVÅL
13-130 SEL
13-131 FJØS
13-132 FJØS

9/3 BAKKATN

BAKKESTØLEN, GRØSLIE
13-75 LØO
13-76 SEL

9/5

GRØSLIE
13-10 FJØS

9/6

SVARTHAMAR
13-126 BU

Så hvem kan vi søke – og til hva?

- Norsk Kulturminnefond (restaurering og strakstiltak)
- Innlandet Fylkeskommune – bare til freda bygg (forundersøkelse, restaurering og strakstiltak)
- SMIL – Spesielle miljøtiltak i landbruket
- Kommunens kultur-avdeling?
- Norsk kulturarv – rydd et kulturminne– for medlemmer
- Private stiftelser og legat

Noen aktuelle offentlige

Tilskuddsordning	Midlene fordeles av	Satsingsområde	Søknaden sendes til
SMIL - spesielle miljøtiltak i jordbruket	Landbruksdirektoratet Les mer 	Avhenger av kommunenes prioriteringer og tiltaksstrategi	Kommunen
NMSK - nærings- og miljøtiltak i skogbruket	Landbruksdirektoratet Les mer 	Avhenger av kommunenes prioriteringer og tiltaksstrategi	Kommunen
RMP - regionale miljøtilskudd i landbruket	Landbruksdirektoratet Les mer 	Avhenger av fylkesmannens prioriteringer	Kommunen
Tilskudd til vern og sikring av freda bygg og anlegg	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Bevaringsprogrammet for freda bygninger i privat eie	Fylkeskommunen
Tilskudd til samisk kulturminnevern	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Vedlikeholds- og restaureringsarbeid	Sametinget
Tilskudd til arkeologiske undersøkelser ved mindre, private tiltak	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Skal sikre og ta vare på kunnskap om arkeologiske kulturminner	Fylkeskommunen
Tilskudd til middelalderbygninger og anlegg	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Bevaringsprogrammet for stavkirker, bevaringsprogrammet for ruiner og bevaringsprogrammet for freda bygninger i privat eie	Riksantikvaren

Tilskudd til brannsikring og beredskapstiltak	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Bevaringsprogrammet for brannsikring av tette trehusmiljø og stavkirker	Fylkeskommunen/ Riksantikvaren
Tilskudd til freda og andre sælige verdifulle kulturmiljø og landskap	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Freda kulturmiljø etter kulturminneloven eller andre viktige kulturmiljø og landskap	Fylkeskommunen
Tilskudd til skjøtsel av automatisk freda kulturminner	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Bevaringsprogrammet for utvalgte arkeologiske kulturminner og bevaringsprogrammet for bergkunst	Fylkeskommunen
Tilskudd til teknisk-industrielle kulturminner	Klima- og miljødepartementet /Riksantikvaren Les mer 	Bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminner	Riksantikvaren
Norsk Kulturminnefond	Norsk Kulturminnefond Les mer 	Faste kulturminner	Norsk Kulturminnefond

Innlandet Fylkeskommune

En million til kulturarv og verdiskaping

Riksantikvaren har gitt 1 million til Innlandets satsing på kulturarv og verdiskaping.

Tilskudd til bygninger fra middelalder

Eiere av freda middelalderbygninger kan søke om tilskudd til istandsetting som samtidig ivaretar kildeverdien. Søknadsfrist: 1. november 2020.

Tilskudd til fartøyvern

Private eiere og forvaltere av freda eller verna fartøy kan søke om tilskudd til restaurering og vedlikehold av disse. Søknadsfrist: 1. november 2020.

Tilskudd til brannsikring av tette trehusområder

Tilskuddsordningen gjelder områder i Gjøvik, Kongsvinger og Lillehammer som har tette trehusområder. Søknadsfrist 1. november 2020.

Riksantikvar

Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet

Hvem kan søke?

Offentlige og private aktører i forpliktende samarbeid og partnerskap på tvers av sektorgrenser og mellom forvaltningsnivå.

Hva kan du søke om?

Tilskudd til lokale og regionale utviklingsprosjekt, som dekker felt som næringsutvikling, steds kvalitet, miljø, klima, deltakelse, livskvalitet og nytenkning.

Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

Hvem kan søke?

Private eiere og forvaltere av fredete kulturminner og kulturmiljøer.

Norsk Kulturminnefond

Ca 50% får/får ikke...

Fikk ikke:

- For mye landbruk..
- Huset var falt ned
- Huset skulle flyttes
- Vi ville skifte ut de gamle

Private

Tilskuddsordning	Midlene fordeles av	Satsingsområde	Søknaden sendes til
Landbrukslegatet i Norges Vel	Norges Vel Les mer 	Bevaring av gamle hus og gjenstander kan støttes dersom de inngår i næringsvirksomhet (turisme eller næringsliv)	Norges Vel
Kultur- og miljølegatet i Norges Vel	Norges Vel Les mer 	Bevaring av gamle hus og gjenstander kan støttes dersom de inngår i næringsvirksomhet (turisme eller næringsliv)	Norges Vel
Sparebankstiftelsen DnB NOR	Sparebankstiftelsen Les mer 	Geografisk avgrensning (22 forskjellige stiftelser nasjonalt)	Sparebankstiftelsen
Sat Sapienti	Legatsiden Les mer 	Vedlikehold/forbedring av historiske minnesmerker i Norge	Sat Sapienti legat
Stiftelsen UNI	Stiftelsen UNI Les mer 	Allmennyttig stiftelse som verner mennesker og fortidsminner	Stiftelsen UNI
Gjensidigestiftelsen	Gjensidigestiftelsen Les mer 	Vil fremme trygghet og helse	Gjensidigestiftelsen
Rydd et kulturminne	Norsk Kulturarv Les mer 	Skjøtsel av kulturminner	Elektronisk søknadsskjema på nettsidene til Miljølære
Major og advokat Eivind Eckbos legat	Styret i Eckbos legat Les mer 	10 satsingsområder, blant annet: norsk kunst, kulturliv og kulturvern	Elektronisk søknadsskjema på legatets nettsider

UNI-stiftelsen

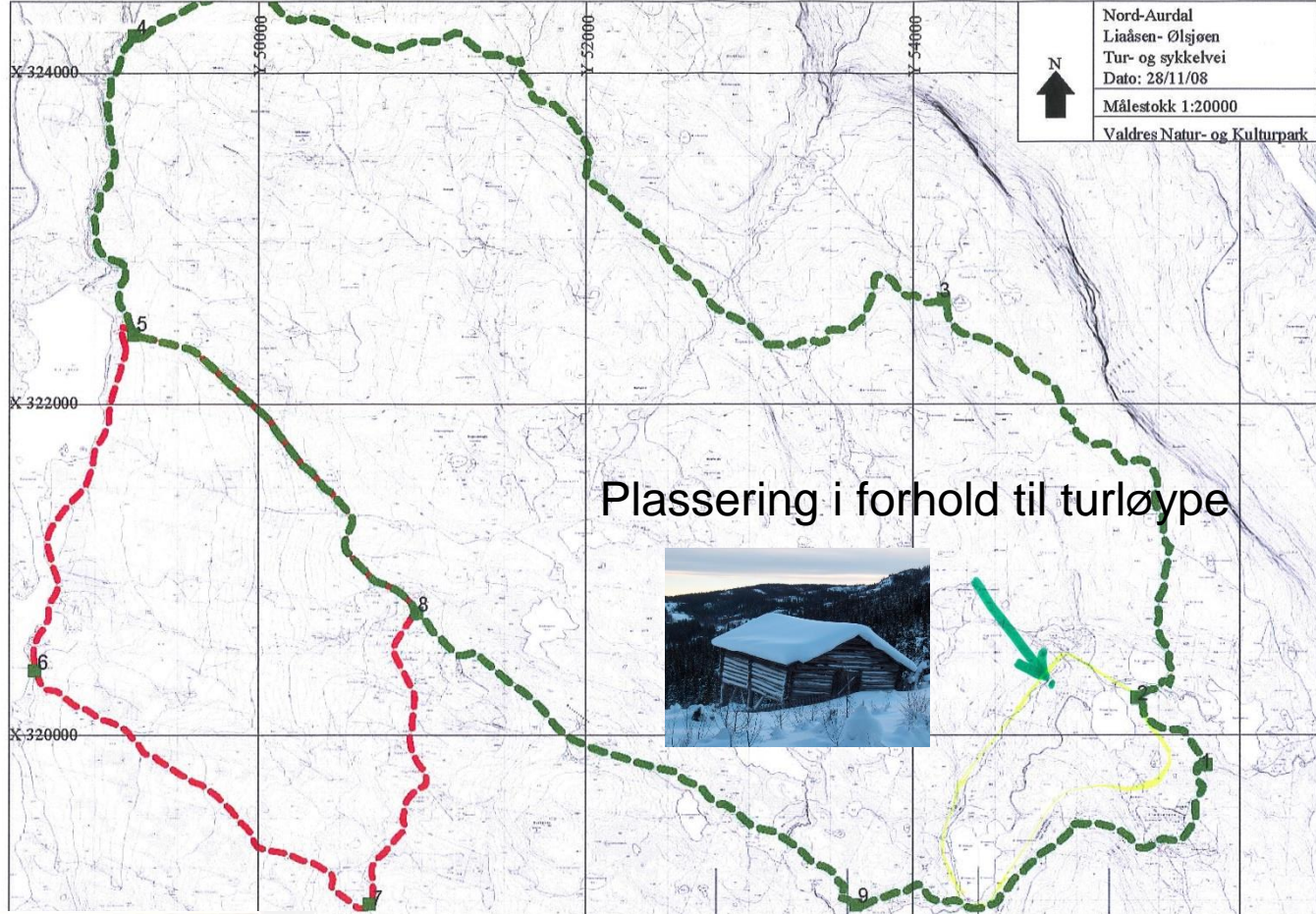
- Stiftelsen UNI er en allmennyttig stiftelse som skal støtte tiltak som verner mennesker og fortidsminner. Stiftelsens vedtekter sier det slik:
- Stiftelsen UNI er en stiftelse med ideelt formål å fremme allmennyttig virksomhet innen skade- og miljøvern, for derved å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunnet. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.
- Midlene til den økonomiske støtten kommer fra avkastningen av Stiftelsens kapital, som i det alt vesentlige er plassert i aksjer og andre finansielle aktiva.
- **Ingen søknadsfrist**

Søknaden supplerte søknaden med kultursti:

Setra Dokkeslette er ei av Slettesetrene, og tilhører bruket Dokken på Sør-Aurdal-sida i Liagrenda. Her var det seterdrift heilt til 1980-talet, då Olaug og Ragnar gav seg med mjølkekyr. I tillegg hadde dei i alle år ein god del sau, og dette held dei fram med til utpå 90-talet. Då kom sauene inn på vollen om hausten og beitte ned det som var kome att etter slåtten.

Bua som står i dag er bygd om lag 1930. Gamlebua stod nord for fjøset, attmed gangstigen. Den gamle tufta er lett synleg i marka, om lag 10 meter nord for fjøset

ECKBOS LEGAT

Hvilket formål ønsker du å søke?

Det søkes om støtte til

Norsk kunst, kulturliv og kulturvern

Det søkes om støtte til

Norsk bygde-, kyst- og skipsfartskultur

Sparebankstiftelsen

Alle 2326 prosjekter. Velg et eller flere filter for å avgrense:

Formål ^

Område v

År v

Fritekst v

Idrett og lek

Kunst og kultur

Natur og friluftsliv

Prosjekter med søknad

Valgte kategorier:

Nærmiljø og kulturarv x

Formidling barn og unge

Håndverkstradisjoner på bygdetunet

Nøtterøy Historielag sørger for at barn og unge får opplæring i knivlaging, smie- og trearbeider.

Med fortida inn i framtida!

Min mail/tlf ks@valdres.no /46920370